

Total No. of Printed Pages—7

**3 SEM TDC GESO (CBCS) GE 3**

**2023**

( Nov/Dec )

**SOCIOLOGY**

( Generic Elective )

Paper : GE-3

( **Rethinking Development** )

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) *Sociological Aspect of Economic Development* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

Who is the author of the book,  
*Sociological Aspect of Economic Development*?

(i) জে. চি. জহাৰি  
J. C. Johari

(ii) বি. এন. বৰঠাকুৰ  
B. N. Borthakur

(iii) এচ. চি. ডুবে  
S. C. Dube

(iv) প্রণব বর্মন  
Pranab Barman

(b) "Urbanization, modern education, development of communication system and economic development may be considered as main features of modernization." এই উক্তিটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

"Urbanization, modern education, development of communication system and economic development may be considered as main features of modernization." Who said this statement?

(i) ডেনিয়েল লাৰনাৰ  
Daniel Larner

(ii) কাৰ্ল মাৰ্ক্স  
Karl Marx

(iii) ভি. কে. আৰ. ডি. বাও  
V. K. R. V. Rao

(iv) পি. কে. বয়  
P. K. Roy

(c) কোন চনত Maternity Benefit Act পৰিৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

In which year was the Maternity Benefit Act passed?

(i) ১৯৬১  
1961

(ii) ১৯৭১  
1971

(iii) ১৯৮১  
1981

(iv) ১৯৯১  
1991

(d) কোন চনত হিন্দু বিবাহ আইন (Hindu Marriage Act) পৰিৱৰ্তন কৰা হৈছিল?

In which year was the Hindu Marriage Act passed?

(i) ১৮২৯  
1829

(ii) ১৯৬১  
1961

(iii) ১৯৫৫  
1955

(iv) ১৯৭১  
1971

(e) *Democracy and Economic Transformation in India* নামৰ প্ৰবন্ধটি কোনে লিখিছিল?

Who wrote the article, *Democracy and Economic Transformation in India*?

- (i) পি. কে. দত্ত  
P. K. Dutta
- (ii) কে. এম. কাপাডিয়া  
K. M. Kapadia
- (iii) এম. ৰায়  
M. Roy
- (iv) পাৰ্থ চেটাৰ্জী  
Partha Chatterjee

(f) টেভগা আন্দোলনৰ পিতৃ কোন/কোনবোৰ আছিল?  
Who was/were the father of Tebhaga Movement?

- (i) কমপৰম সিং আৰু ভৱন সিং  
Kampram Singh and Bhavan Singh
- (ii) অবনি লাহিৰি  
Aboni Lahiri
- (iii) এম. এ. বহুল মনি  
M. A. Rasul Moni
- (iv) বিমলা মণ্ডল  
Bimala Mandal

(g) *The Political Economy of Development in India* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

Who is the author of the book, *The Political Economy of Development in India*?

- (i) প্ৰণৱ বৰ্ধন  
Pranab Bardhan
- (ii) কেট ইয়ং  
Kate Young
- (iii) ই. জে. ৰ'ছ  
E. J. Ross
- (iv) এম. উইনাৰ  
M. Weiner

(h) তলত দিয়া কোনটো অনুন্নত দেশৰ এটা বৈশিষ্ট্য?

Which of the following is a character of underdeveloped country?

- (i) বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীলতা  
Dependency on science and technology
- (ii) উদ্যোগৰ ওপৰত অত্যধিক নিৰ্ভৰশীলতা  
High dependency on industry
- (iii) মূলধনৰ অভাৱ  
Lack of capital
- (iv) আধুনিকীকৰণ  
Modernization

( 6 )

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্রতিটো ১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত) :  $4 \times 4 = 16$

Write on any *four* of the following (**within 150 words each**) :

- (a) সামাজিক উন্নয়ন  
Social development
- (b) স্থানান্তৰকৰণ আৰু উন্নয়ন  
Displacement and development
- (c) ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষিক্ষেত্ৰৰ বিকাশ  
Growth of Indian agriculture
- (d) সামাজিক সবলীকৰণ  
Social empowerment
- (e) পৰিবেশ আৰু উন্নয়নৰ মাজৰ সম্পর্ক  
Relationship between environment and development

3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া (প্রতিটো ৫০০টা শব্দৰ ভিতৰত) :  $14 \times 4 = 56$

Answer any *four* of the following questions (**within 500 words each**) :

- (a) উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা? উন্নয়নৰ বৈশিষ্ট্যবাজি আলোচনা কৰা।  
What do you mean by development?  
Discuss the characteristics of development.

( 7 )

- (b) আধুনিকীকৰণ কি? উন্নয়নৰ স্তৰৰ সম্পর্কে ব'ষ্টৰ দৃষ্টিভঙ্গী আলোচনা কৰা।

What is modernization? Discuss the views of Rostow about the stage of development.

- (c) বহনক্ষম উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা? সাম্প্ৰতিক সময়ৰ সমাজত বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্ব সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

What do you mean by sustainable development? Discuss the importance of sustainable development in present-day society.

- (d) ভাৰতীয় নাৰীসকলৰ পৰিৱৰ্তিত প্ৰস্থিতি সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Discuss about the changing social status of Indian women.

- (e) সবলীকৰণ আৰু উন্নয়ন সম্পর্কে আৰাধনা শৰ্মাৰ অধ্যয়ন আলোকপাত কৰা।

Highlight Aradhana Sarmah's study on empowerment and development.

- (f) মানৱ সমাজত স্থানান্তৰিতকৰণৰ পৰিণামসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the effects of displacement in human society.

\*\*\*